

Самоподготовка и мотивация

„Помогни си сам, за да ти помогне Господ.“

Развитието на всеки състезател зависи до голяма степен от самоподготовката. Дори да е от голяма школа и да може да разчита на учителите си, идва момент, в който ученикът надвишава нивото, за което школите имат капацитет да го подготвят. Много преди това обаче, повечето хора не могат да се възползват от възможностите, които са им предоставени, защото приемат подготовката като външен процес, едва ли не независещ от тях. Преди човек да може да извлече ползите от една такава възможност, той трябва първо да осъзнае, че обучението всъщност е една услуга, която знаещи правят на желаещи, а не задължение на някого. В крайна сметка, учещите се са равноправна част в процеса на подготовката и успешното усвояване на нови знания зависи най-вече от тях. Подготовката не може от само себе си да създаде добър програмист и информатик, а още по-малко състезател.

На първо място е важно отношението. Всеизвестно е, че хората вършат по-успешно работа, която им доставя удоволствие. За да се развива, един състезател трябва да харесва информатиката и да разбира защо се занимава с нея, при това не просто да може да отговори на въпроса „Защо го правя?“ – това даже не е необходимо – а да усеща интуитивно, че върши правилното нещо, че в информатиката има смисъл. Това е може би единствената причина, поради която човек може да посвети толкова много време и усилия в една насока. Със сигурност това желание бива подлагано на изпитания много пъти с течение на времето и е от особена важност състезателите да умеят да го защитават.

Първата пречка, с която младите състезатели се сблъскват, а в последствие периодично се срещат, това е неуспехът. Основният метод за преодоляването му е човек да разбере, че наистина се случва на всеки, колкото и клиширано да звучи. За справка – разгледайте анкетите в края на статията. Първо, на всеки му трябва малко или много време, за да навлезе в дълбоките води. Обърнете внимание как доста състезатели отбелязват първото си класиране на НОИ или участие в Б група за успех наравно с Международни Олимпиади и Балканиади – всеки етап си има своите предизвикателства. Второ, няма застраховка срещу бългове – разгледайте това, което Искрен Чернев разказва за БОИ 2007.

Разбира се, подготовката не е само размисли и страсти. За да бъде тя успешна, трябва да се решават задачи. Колкото и много да знае човек, това не е достатъчно поради две причини. Първо, решаването на една задача на състезание зависи от много други неща освен теоретичните знания по въпроса. За да се справи човек, малко или много има нужда от идеи и досетливост, които се развиват единствено с опит. Често хората трудно обясняват защо и как точно са се сетили, че именно това е правилната посока, в която да търсят решението на дадена задача. Истината е, че това е до голяма степен подсъзнателно явление, върху което нямаме контрол, освен възможността да го упражняваме.

Второ, ефективността на писане е много важен фактор по състезания. Изключително много точки се губят заради грешки в кода. Макар и да няма начин това да се избегне напълно, всяко усилие за подобряване на надеждността е от голяма полза. Освен да се старая да спазва някакви хигиенни норми на писане, другият начин да се работи в тази насока е тренировката. Разбира се, много е важно това да се прави правилно. Не е хубаво нещата да се претрупват, особено по време на подготовка, когато минутите не са фактор. Много е важно решението първо да се осмисля добре на хартия (наум) и да имате ясна представа какво правите, преди да започнете да пишете. От една страна, това би спестило излишна работа, ако успеете да опростите части от решението, а всеки излишен ред код и всяко излишно усложнение са потенциални грешки и изгубено време. В действителност, времето, което губите, за да обмислите решението, най-вероятно ще бъде спестено от това колко по-бързо пишете програмата след това и колко по-бързо я дебъгвате. Предварителното обмисляне е много важно и заради още нещо – по този начин подлагате идеята си на тест. Често се случва човек да се подведе и да се захване за идея, която всъщност е невярна или непълна. В такъв

случай, ако не се усети навреме, стига до доста сериозна загуба на време, а понякога и до паника. Ако предварително обмислите решението си, намалявате драстично шансовете това да се случи. За да изградите подобна култура на решаване на задачи, е добре, особено когато го правите за тренировка, да не бързате докато решавате. Дори в началото да се бавите повече от необходимото, внимателно обмисляйте всеки детайл предварително. След време, това ще ви стане навик, ще се научите да го правите бързо и ефективно и ще имате голяма полза.

Задачи можете да намирате навсякъде в интернет. Може би първото място, през което трябва да минете, е архивът на българските състезания. На Инфоман (<http://infoman.musala.com>) можете да намерите изключително подробен набор от задачи и тестове от всички значими български състезания. Тяхното предимство се състои в няколко неща: има задачи от всякакви трудности за всякакви възрасти; има готови тестове и на всички задачи можете да намерите, ако не авторовите решения, то поне решенията на участниците в съответното състезание; не на последно място – материалите са на български.

Често използвана за начало е и подготовката на USACO (<http://train.usaco.org/usacogate>). Там можете да намерите систематизирани задачи с възможност за проверка на решенията online. Topcoder е другото на практика задължително за всеки място. Там можете да намерите най-разнообразни състезания не само за алгоритми, както и множество статии. Ако участвате, ще станете част и от ранглистата, която е допълнителен стимул за развитие, и ще можете да се сравнявате както с най-добрите в света, така и с начинаещи състезатели.

Когато достигнете дадено ниво, е добре да продължите с може би най-качествените задачи – тези от международните форуми: International Olympiad in Informatics, Balkan Olympiad in Informatics, Baltic Olympiad in Informatics, Central European Olympiad in Informatics. Хубавото при тях е, че обикновено имат добре изградени сайтове с условия и подробни решения на английски.

Винаги можете да се обръщате за помощ и съвети към по-опитни от вас състезатели. Стига да го правите с искреното желание да се усъвършенствате и само когато не можете да се справите сами, ще срещнете позитивна реакция. Дори най-добрите са минали по този път и с удоволствие помагат. Това става както във форума на Инфоман, където можете да разчитате, че въпросът ви ще достигне до най-широк кръг от състезатели, така и като лично общувате с някои от тях. Вечерите след състезанията не са само да празнувате със съотборниците си, а и да се запознаете с нови хора!

Националните олимпиади по света

<http://www.oi.edu.pl/>
<http://www.olympiad.org.uk/>
<http://www.uwp.edu/sws/usaco/>
<http://byoi.narod.ru/english/>
<http://olympiads.ru/>
<http://olympiad.cs.uct.ac.za/>
http://www.olymp.vinnica.ua/eng/eindex_o.shtml
<http://www.ioi-jp.org/index-e.html>
<http://www.iarcs.org.in/inoi/>
<http://www.comp.nus.edu.sg/~noi/>
<http://olympiads.win.tue.nl/ioi/noi/index.html>

Online системи

<http://www.topcoder.com/tc/>
<http://spoj.sphere.pl/>
<http://acm.timus.ru/>
<http://train.usaco.org/usacogate>
<http://www.opencup.ru/>
<http://acm.uva.es/problemset/>
<http://konkurs.musala.com/>
<http://acm.sgu.ru/>
<http://acm.pku.edu.cn/JudgeOnline/>
<http://acm.zju.edu.cn/>
<http://www.programming-challenges.com/>
<http://olympiad.cs.uct.ac.za/>

Емил Ибришимов

Анкети

Въпроси:

1. Кога започна да се занимаваш с информатика и кога тръгна по състезания?
2. Кой са първият ти успех и най-големият ти успех?
3. Какво те мотивираше в началото и как това се промени?
4. Как се подготвяше отначало и как това се промени?
5. Любими задачи?
6. Какво би посъветвал състезателите?

Александър Анриев Георгиев

Първо място в Б група пролетен турнир 2006г.; Първо място TopCoder, SRM 367; СУ ФМИ

1. Сравнително късно, лятната ваканция между 9-ти и 10-ти клас. Първото ми състезание беше есенният турнир 10-ти клас.
2. Първият ми истински успех беше 1-во място в Б група, на пролетния турнир в 11ти клас. Най-големите ми успехи - първото място в Б група, първо място в кръг на USACO, първо място в SRM на TopCoder.
3. В началото учех с нежелание, добре, че беше брат ми да ме мотивира, после всичко потръгна от само себе си. Решавам задачи и ходя по състезания за удоволствие.
4. В началото решавах прости задачи за опознаване на езика, после започнах основни и фундаментални техники и задачи в USACO, но най-разнообразни и интересни задачи намерих след като изреших целият USACO training в <http://acm.timus.ru/> и <http://www.topcoder.com/tc>
5. Динамични, просто ги обожавам
6. Да правят като Искрен и да не спират да решават докато не станат най-добрите =)

Антон Росенов Димитров

Silver BOI 2004; Главен редактор на Инфоман 2005-2006; СУ ФМИ

1. Започнах да се занимавам с информатика в школата по информатика във варненската МГ в 9 клас. Първото ми състезание по информатика беше в 10 клас. Преди това от 4 клас участвам в състезания по математика.
2. Доколкото си спомням, първият ми успех беше 3-то място на Пролетния турнир в Ямбол 2003 година, а най-големият, може би е сребърен медал на Балканиадата 2004 година.
3. В началото ми беше интересно да се сблъскам с проблеми и да се мъча да ги разрешавам. Страшно много се увличах да решавам задачи просто с цел да ги реша, защото е интересно. Мога да кажа, че все още е така, макар и може би в по-малка степен. В днешно време силно ценя знанията и уменията, които съм придобил по време на състезанията и подготовката за тях, защото ми помагат много и в работата. Високо се ценят хора, които показват добро алгоритмично мислене, защото те се справят по-бързо и успешно с някои проблеми, които възникват в реалната практика.
4. Подготвих се най-много на школата в училище. В следствие започнах да се готвя и сам вкъщи, като за щастие имах и много съученици, които също се занимаваха със състезания и споделяхме научени неща. Една от най-полезните подготовки беше тази за Балканиадата 2004, проведена от Велин Цанов и Иво Рисков, за което съм им благодарен.

- Обикновено се сещам за задачата за RMQ и LCA. Харесва ми как едната се свежда до другата и особено линейния алгоритъм за решаване на RMQ. Друга любима ми е "Mars Maps" от Балтийската олимпиада 2001.
- Едно нещо, което бих казал на тези, които сега започват е да имат търпение и надежда, че успехите ще дойдат. Това, разбира се, може да не стане веднага, но със старание и постоянство има голям шанс да се появят след време. :) Друго нещо, което намирам за полезно е комуникацията с останалите състезатели. Бих посъветвал всеки един да се опитва да обсъжда с познатите си новостите. Така се разменят знания и се научават много полезни неща.

Веселин Андриев Георгиев

Bronze IOI 2003; Silver BOI 2003; Първо място НОИ 2003; СУ ФМИ

- Компютър съм имал още от хлапе и се помня как програмирам на BASIC още 5-6 годишен. А със състезателна информатика се занимавам от 9-ти клас.
- Първият ми голям успех беше едно първо място в (тогавашния) Orange Division на USACO (но задачите бяха доста лесни). Първият ми успех в България беше класирането до трети кръг на НОИ 2001 (тогава бях 10-ти клас). На същото НОИ напълно неочаквано (за мен) влезнах в разширения национален отбор (14-ти от общо 14 човека). Големите ми успехи бяха в 12-ти клас. Първо място в Шумен, второ на Зимните, първо на НОИ...
- В началото ме водеше чисто състезателната натура на олимпиадите – исках да се състезавам, да се докажа като по-добър от останалите и ме водеше вечния стремеж да съм номер едно. В последствие осъзнах, че покрай състезанията се запознавам с интелигентни хора, споделящи моите интереси, и такива, които трудно мога да срещна другаде, тъй като информатиците обикновено не са много общителни :)
- Отначало разчитах почти единствено на подготовката на моя ръководител – Павлин Пеев. Имахме относително редовни занятия, но не се занимавах сериозно извън тях. В свободното си време пишех немалко код, но беше предимно за забавление и с увлекателен характер. Отношението ми към задачите се промени лятото на 11-ти срещу 12-ти клас, когато се захванах да пиша и програми с интересни (трудни) алгоритми (изкуствен интелект, компресиране, ...), знанията от които имаха някаква конкретна полза за изграждането ми като състезател.
- Много са и няма как да направя списък. Но винаги са ми допадали трудни задачи, в които човек може да се сети някое просто и хитро решение, за което авторът не се е сетил (обикновено bruteforce). Т.е. задача, на която може да се "cheat"-не, но все пак cheat-ът да не е очевиден. Общо казано, задачи, при които прилагането на обикновената математическа мисъл "отвява" състезателя в неправилна и много трудна посока. Макар и да не е конкретен екземпляр на този тип, много ми харесва "Островът на Логиката" от второто контролно на НОИ 2001.
- Да не се заравят само със задачи, защото омръзва много бързо. Да не се занимават с игри, алкохол, гаджета и т.н., докато не станат студенти :)

Георги Пеев

Silver IOI 1995; Bronze IOI 1996; Silver & Bronze BOI; СУ/ФМИ, MIT, Ecole Polytechnique;

- Занимавам се от около 1988 година, тръгнах по състезания около 1989-1990.
- Първи успех – първо място до 7 клас на националната през 1991, най-голям успех – 38 място (сребро) на международната през 1995

3. Още от началото компютрите бяха забавна играчка, а програмирането – начинът да ги контролираш. Това не се промени особено през времето.
4. В началото имаше кръжоци, извънкласна дейност, лагер-школи и т.н. Това се промени няколко години след 1989. След това останаха главно заниманията в групата по информатика, решаването на задачи въщи и първите кръгове като подготовка за националната.
5. Не помня конкретни задачи.
6. Забавлявайте се.

Искрен Ивов Чернев

*Gold IOI 2007; Silver BOI 2007; Silver BOI 2006; Bronze BOI 2005; СУ
ФМИ*

1. Занимавам се сериозно от лятната ваканция 9 срещу 10 клас. Тогава (в 10 клас) започнах и да ходя по състезания.
2. Първият ми успех беше в 10 клас на националната олимпиада – 6-то място в А група (а даже не се бях явявал за А група на есените и зимните), а най-големият ми успех разбира се е IOI 2007.
3. Винаги съм бил състезател по душа, даже преди да почна сериозно да се занимавам с информатика бях състезател по математика. Мотивирало ме е желанието да стана първи... което не беше много лесно осъществимо предвид Рости на хоризонта :). Не съм си променил особено много мотивацията, само започнах да гледам и към международните състезания по едно време. Разбира се провала на IOI 2006 ме мотивира страшно много, но на никой не му пожелавам да се мотивира по този начин :).
4. Съвсем в началото прочетох книгата на Седжуик за алгоритми (бази данни, сортиране, търсене), след което попрегледах и книгата на Наков (Алгоритми=++Програмиране), а иначе ходех на школата по информатика в СМГ от 10 клас. Тогава много са ми помагали (освен разбира се преподавателя Бойко Банчев) Никола Борисов, Ники Вълчанов, Борис Даскалов, Орлин Колев и други. С времето подготовката се изроди в непрекъснато решаване на всевъзможни задачи от всевъзможни състезания (е разбира се подред да не се пропусне нещо :)). Може би е добре да спомена, че успеха ми в 10 клас отчасти се дължи на решаването на хърватски задачи (всички състезания), защото в тях има много добри идеи и не чак толкова замотани алгоритми, което е хубаво за по-начинаещ състезател. Препоръчвам на всеки първо да реши хърватските задачи, преди да гледа каквото и да е друго (разбира се след като има поне малко тренинг от български състезания - есени и зимни).
5. Най-обичам индексни дървета (съкратени (lowest bit) и пълни (марсиански)) и теория на игрите. Обичам и някои по-интересни динамични по шаблон. Като цяло всички задачи които се пишат кратко (или поне могат да се напишат кратко), а решението им не е очевидно. :)
6. Състезателите ще посъветвам здраво да решават, защото имам чувството, че това не се прави достатъчно. От къде точно - няма значение. По-добре да се решават задачи от грешно място от колкото да не се решават задачи. Преди важни състезания трябва да се решава по цял ден (ако има училище - половин ден), може би около 4 часа средно на ден, ако се събират е добре (аз лично карам няколко дни много яко - може и 10 часа +, и после почивам няколко дни). Трябва като някой ви пита "Какво правиш?" отговора да е "Решавам!" - това за мен е подготовка. Докато се упражнявате се опитайте да разберете за кой тип задачи най-трудно се сещате и си го сложете в един "TODO" списък и като не може да решите дадена задача много време прегледайте списъка и помислете дали не се използва някой от подходите (аз лично никога не съм

можел да се сещам за "разделяй и владей" и потоци, разбира се, ако са достатъчно замаскирани :)). По време на състезание е много важно човек да не се отчайва никога по никакъв повод, да е изключително съсредоточен и да обмисля внимателно преди да пише. Ако имате достатъчно време и това е възможно - напишете генератори за тестове и чекери, бавни решения, за да проверите дали са ви верни програмите. Повярвайте ми - колкото и да преглеждате кода "на око" не може да сте сигурни, че работи за всички тестови примери (или въобще за някакви тестови примери) - никога човек не може да бъде сигурен. Мен вече почти нищо не може да ме изненада, след като на балканиадата решена задача, преди писана с генератор чекер и тъпо решение, проверена на 100-200 теста изкара 0 заради 2 взаимно покриващи се бъга в решението и генератора, който за жалост правеше само тестове, на които бъга няма да се прояви... Така че ако имате достатъчно време, проверете и самите чекери/генератори по няколко пъти :) И успех на състезанията!

Никола Петров Борисов

Gold BOI 2004; Първо място НОИ 2005; Northwestern University

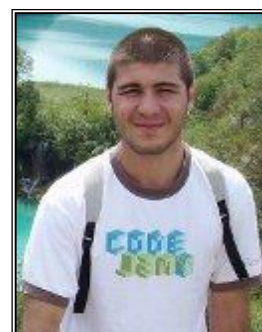
1. Осми клас учих С. Първо състезание Пролетния в 9 клас. (20 точки)
2. Първо място заедно със Светко и още един друг състезател на Зимните в 10 клас. (Б група). Двете ми най-добри състезания са BOI 2004 Злато и НОИ 2005 първо място.
3. В началото бях пълен леймар и се опитвах да догоня един приятел в USACO. Той имаше 10 задачи аз имах 1 ;-) И така почнах да го гоня и в това състезание научихме много, носехме разпечатани задачи в училище и ги дебъгвахме на лист ;-). Като дойдат първите успехи това започва да те мотивира да ставаш все по добър ;-). В 10 клас в разширения национален отбор бях последен по две контроли преди края, и си поставих за цел да не оставя нещата така ;-) Голяма мотивация е да се бориш с толкова умни хора и в същото време да си приятел с тях. Също така и да помагаш на по-младите състезатели е голям стимул, понеже споделяш с тях някои от триковете, които си научил.
4. В началото, голям старт ми даде USACO-то. След това просто търсиш подходящи задачи, които не са нито твърде трудни (понеже тогава просто прочиташ решението) нито твърде лесни - понеже тогава нищо не научаваш. Говорих много с други състезатели, говорихме си за идеи, похвати. Може да научиш много от това как по-старите състезатели пишат код. Понякога виждаш нещо красиво и от младите на които помагаш. Много ми се иска да има по-добър сайт като USACO-то. По-модерни задачи, по-добре подредени, сайт подържан от много състезатели от целия свят. Нещо като Wikipedia ;-). И в крайна сметка просто дълги часове пред компютъра...
5. Графи. Също така харесвам отворени задачи които нямат точно решение. Тогава може да приложиш въображение и случайни числа.
6. Повече контакти с други състезатели. Още по-хубаво, когато са от други градове. Научавате много и най-вече намираш големи приятели из цяла България. Това остава ;-) а състезанията свършват след 2-3 години.

Ростислав Миленов Руменов

Gold IOI 2007; Gold IOI 2006; Silver IOI 2005; Gold BOI 2007; Silver BOI 2006; Silver BOI 2005; Silver BOI 2004; Първо място НОИ 2006 и 2007; MIT

1. Мисля че 6-ти клас започнах уроците по програмиране. А първото състезание беше в края на 6-ти клас – пролетния турнир в Ямбол.

2. Първите бяха някакви челни места в С група (когато бях 7-ми клас) и след две години челни места в А група. Най-големият ми успех е представянето ми на IOI 2006.
3. В началото ми беше интересно, а и средата ми харесваше. Последните години стана малко като задължение, но пак ми беше интересно. А и трудът се отплаща, което е важното.
4. В началото на школа (до 9-ти клас), после сам и чрез контактуване с бивши състезатели.
5. Тези, които мога да реша, а другите не могат :)
6. Да са системни, организирани и най-важното – да мислят.

Светослав Анастасов Колев

Silver IOI 2005; Silver IOI 2004; Bronze IOI 2003; Silver BOI 2004; Bronze BOI 2003; Първо място НОИ 2004; University of California, Berkeley

1. Започнах да се занимавам с информатика в 8-ми клас и в края на 8-ми клас ми беше и първото състезание. Тогава беше Пролетният турнир по информатика.
2. Първият ми успех беше още на първото ми състезание в Ямбол 2001-ва. Тогава станах 3-ти. От състезанията в България смятам, че НОИ 2004, на което станах първи, може да ми е най-големият успех, а на международната сцена определено смятам IOI 2005 за най-големият ми успех.
3. аз съм програмирал още в 4-ти клас, но много малко. "Сериозно" започнах в 8-ми клас и в началото ми беше интересно. После като почнах да ходя по състезанията ме мотивираше това да печеля и отчасти перспективите да уча в престижен университет.
4. Методите ми на подготовка не са се променили много. Нито пък смятам, че има нещо толкова специално в тях. Просто решавах много задачи от много различни места. Предполагам сегашните състезатели имат представа за множеството източници за подготовка. Решавах задачи и ако се затруднявах, четях чужди решения, както и сорсове. Според мен е важно човек да може да чете чужд код и да разбира решението и идеите от него. Това успях да науча още в началото и ми е било много полезно. И най-вече това, което правех, е да отделям много време за подготовката... но това е нещо което всеки сам трябва да реши за себе си.
5. Най-много харесвам комбинаторните задачи, както и комбинаторните игри и задачите, в които се изисква използването на структури от данни. Но като цяло просто харесвам красивите задачи, такива в които се използва повече от една идея за решаването им.
6. Животът не е само това.

Свилен Валентинов Марчев
Silver BOI 2007; СУ ФМИ

1. Първите ми крехки опити да програмирам бяха в 9-ти клас. Добре помня въодушевлението, с което мислех задачите, но и тъгата, която изпитвах, когато не можех да ги реша. Тогава дори не бях чувал, че такива неща като „алгоритми” съществуват, затова се налагаше да „преоткривам” вече открити неща. В началото на 10-ти клас си купих книгата на Наков и Добриков и с огромен ентузиазъм започнах да я чета, научавайки куп нещица, които до този момент ме бяха спъвали. Само след два месеца беше и първо ми състезание – Есенният турнир 2004, където се състезавах в Б група. Малко състезания помня така ясно като това. :) Бях 7-ми по точки или някъде около 14-ти, което за мен тогава беше супер. Но си казах, че мога много повече и се зарекох да продължа да дълбая в материята и да се представя по-добре на следващото състезание. :)
2. Първият голям успех за мен са Зимните математически състезания по информатика, 2006 г. Това е най-емоционалнонаситеното ми състезание, тъй като (както на почти всичките си състезания) бях без ръководител и нямаше кой да ми каже предварително на кое място съм. Започна награждаването отзад напред и с всяко следващо място се обезверявах, че въобще ще съм в десетката. Но уви, бях втори. :) Най-големият ми успех безспорно е класирането ми за националния отбор през 2007 г. Това ми бе сбъдната мечта от последните 3 години. Дори ми трябваша няколко дни да осъзная, че тя се е осъществила. :) Лошото беше, че след класирането си вече бях доста изтощен от всички контроли и въобще състезания през изминалата година. Въпреки това инвестирах последните си сили в тренировка за идните сериозни състезания. Балканиадата в Молдова беше вторият ми по големина успех. Вторият, заради най-глупавата си грешка като състезател – в имплементацията на задачата с т.нар. „двойно хеширане” бях написал едно N вместо M . Естествено задачата работеше само в един случай – когато $N=M$. :) Това ми костваше първото място. :(Добре, че Рости стана първенец тогава, иначе нямаше да си го простя. :) Въпреки, че въпросът е доста мек и не го изисква, не мога да не спомена и най-големият си неуспех (все пак успехът и неуспехът вървят ръка за ръка, нали? :)). Това е Международната олимпиада в Хърватия 2007 г., на която не ми стигнаха 9 т. за бронзов медал. Но едва ли бронзът щеше много да ме зарадва. Всеки от отбора беше отишъл за злато и аз не правех изключение. Бях изключително амбициран, но и вече много преуморен. Не знам защо, но бях толкова блокирал, че въобще не можех да се концентрирам. Дори на тренировъчния ден не успях да напиша задачите, които само преди 3-4 дни бях решавал вкъщи. :(Знаем, че очакванията към отбора през 2007 г. бяха големи, затова искам да се извиня на хората, които са очаквали повече от мен. Направих каквото можах...
3. Винаги съм гледал на задачите като на „предизвикателства”. А аз обичам предизвикателствата. :) Смятам, че решаването на задачи е чудесен начин човек да усети красотата на изкуството програмиране. Освен това чувството да решиш проблем, върху който си умувал 1-2 седмици, е неописуемо. :) А ако гледаме от чисто прагматична гледна точка, решаването ни подготвя и за практически проблеми. Мит е, че техниките, които се срещат в задачите, въобще не се използват в практиката. Мит, пуснат от хора, които само са чували за тези техники. :) От собствени наблюдения мога да кажа, че състезателите винаги стават добри програмисти. Досега отношението ми към информатиката и програмирането не се е променяло и едва ли ще се промени. Смятам, че информатиката е върховното приложение на математиката, а програмирането – на информатиката. :)

4. От самото начало се подготвям сам. Впоследствие разбрах, че това не е бил най-добрият начин за това – винаги е добре да има човек, който да те напътства. Най-важното нещо в подготовката ми винаги са били добрите книги, честите състезания и подробните анализи на задачите, които не съм успял да реша. Доста решавах от румънския Campion, хърватското COCI, американското USACO. Харесвам TopCoder, защото има интересни задачи, както и техни анализи и решения (и то писани от най-добрите). Решавал съм много задачи от минали години на Балтийската, Балканската, Централноевропейската, Международната олимпиада. Сега наблягам на задачите от SPOJ. Мисля, че начинът на подготовка е индивидуален и човек сам трябва да прецени какво съотношение теория/практика е най-оптимално за него. :)
5. Тук ще бъде кратък – прекалено много са. :)
6. На първо място да не се отпускат и измързеливят – за всеки състезател (независимо дали по информатика или по нещо друго) най-важните качества са постоянството и упоритостта. Не е важно да се решават по 10 часа на ден задачи, това дори е Лошо. Трябва да се решават системно по малко, но Качествени задачи. Няма Никакъв смисъл да се правят по 1000-2000 решени задачи в Timus, ако са еднотипни и тривиални. Ние сме творци, не занаятчии. (Пък и рано или късно ще станем занаятчии, защо да избързваме? :)). Хубаво е да си тренират психиката, за да не им се случват неприятни случки на важни състезания. ;) ... И да си четат условията мнооого внимателно. ;)